

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/246/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114227830
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4114227830.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci žalobcu: C. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. XXX/XXX, R., proti žalovanému: PROFÍ CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o neprijateľnosť zmluvných podmienok, o bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru, o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy, o neplatnosť rozhodcovskej zmluvy, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 6. decembra 2017 č. k. 10C/207/2014-152 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o neplatnosti dohody o ročnej úrokovej sadzbe 70,01% v zmluve o úvere a dohode o zmluvnej pokute 0,065% denne z dlžnej sumy v zmluvných podmienkach v zmluve o úvere uzavretej medzi žalobcom a žalovaným 26. 08. 2013 č. 8500030366 (I.) **p o t v r d z u j e .**

V napadnutom výroku o určení, že úver zo zmluvy o úvere je bezúročný a bez poplatkov (II.) **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V napadnutom výroku o určení, že dohoda o zrážkach zo mzdy z 26. 08. 2013 na zabezpečenie pohľadávky žalovaného zo zmluvy o úvere, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným (III.) je neprijateľná, a preto neplatná **p o t v r d z u j e .**

V napadnutom výroku o určení, že rozhodcovská zmluva z 26. 08. 2013, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným (III.) je neprijateľná, a preto neplatná **m e n í** tak, že žalobu **z a m i e t a .**

Vo výroku o trovách konania a poplatkovej povinnosti žalovaného sa napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec sa mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom (druhým v poradí) súd prvej inštancie rozhodol, že dohoda o ročnej úrokovej sadzbe 70,01% ročne v zmluve o úvere a dohoda o zmluvnej pokute 0,065% denne z dlžnej sumy v zmluvných podmienkach k zmluve o úvere, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným 26. 08. 2013 č. 8500030366, sú neplatné. Určil, že úver zo zmluvy o úvere je bezúročný a bez poplatkov a dohoda o zrážkach zo mzdy z 26. 08. 2013 na zabezpečenie pohľadávky žalovaného zo zmluvy o úvere a rozhodcovská zmluva z 26. 08. 2013, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, sú neprijateľné, a preto neplatné. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť Slovenskej republike prostredníctvom Okresného súdu Nitra súdny poplatok zo žaloby 298,50 eura do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Rozhodnutie

odôvodnil ustanoveniami § 137 písm. c), § 298 CSP, § 3 ods. 5 veta práv zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 2 a 3, 5, 6 § 39, § 41, § 53 ods. 4 písm. k), r), § 53b ods. 1, § 544 ods. 2, § 551 Občianskeho zákonníka, § 3a ods. 1, 2 nariadenia vlády 87/1995 Zb., § 9 ods. 2 písm. f), k), § 11 ods. 1 a uviedol, že žalobca ako dlžník a žalovaný ako veriteľ uzavreli 26. 08. 2013 zmluvu o úvere č. 8500030366, označenú ako zmluva o revolvingovom úvere. Žalovaný sa v zmluve v časti 6 zaviazal poskytnúť žalobcovi úver 1.500 eur, ktorý sa žalobca zaviazal vrátiť žalovanému spolu s úrokom 70,01% ročne v 42 splátkach, každú vo výške 80,37 eura mesačne, a tak zaplatiť žalovanému 3.375,54 eura (42 x 80,37 = 3.375,54). V zmluve je uvedená RPMN úveru 68,92% a priemerná RPMN 46,06%. V zmluve je uvedená aj predpokladaná čiastka revolvingu: 790,84 eura, celková čiastka revolvingu: 1.928,88 eura, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 70,01%, ročná úroková sadzba revolvingu 76,21%. Z výsluchu žalobcu vyplýva, že mu nebol poskytnutý revolvingový úver, ale mu bol poskytnutý úver jednorazovo. Z internetovej stránky NBS vyplýva, že obvykle požadovaná odplata na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch v čase uzatvorenia zmluvy bola 11,55% ročne a priemerná RPMN úveru bola 46,06%. Zmluva neobsahuje dojednania o splatnosti splátok a ani konečnej splatnosti úveru. Súčasťou zmluvy sú všeobecné obchodné podmienky žalovaného označené ako zmluvné dojednania, ktoré sa v spise nachádzajú nepodpísané žalobcom. V čl. 16.1 a 2 zmluvných dojednaní označenom ako sankcie je dojednané, že v prípade omeškania žalobcu je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu 0,065% dlžnej sumy za každý deň omeškania (t.j. 23,725% ročne). Zmluvné strany na zabezpečenie pohľadávky žalovaného z predmetnej zmluvy uzavreli 26. 08. 2013 aj dohodu o zrážkach zo mzdy žalobcu, na základe ktorej je zamestnávateľ žalobcu povinný vykonávať v prospech žalovaného zrážky zo mzdy žalobcu vo výške 80,37 eura a odvádzať ich na účet žalovaného. Žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonanie dohody listom z 11. 10. 2013, pretože u žalobcu evidoval k 11. 10. 2010 dlh 3.375,90 eura. Dňa 26. 08. 2013 uzavreli zmluvné strany aj rozhodcovskú zmluvu č. 8500030366, v ktorej sa dohodli, že akékoľvek spory medzi nimi vyplývajúce alebo súvisiace s predmetnou zmluvou o úvere sa budú riešiť v súdnom konaní alebo rozhodcovským súdom. Žalovaný inicioval na jej základe konanie pred rozhodcovským súdom, ktoré bolo rozhodcovským uznesením Slovenského arbitrážneho súdu z 16. 12. 2015 č. k. 1066/07/15 zastavené pre litispendenciu s týmto konaním. Zmluva o úvere, dohoda o zrážkach zo mzdy a aj rozhodcovská zmluva boli uzavreté na samostatných listinách, ktoré majú podobu formulárov, ktoré vopred vyhotovil žalovaný a následne sa do nich dopisovali údaje týkajúce sa žalobcu. Súd mal za to, že žalobca má naliehavý právny záujem na požadovanom určení v časti určenia ročnej úrokovej sadzby úveru, zmluvnej pokuty a úveru za bezúročný a bez poplatkov kvôli jeho právnej istote v otázke skutočnej výšky jeho dlhu a v časti určenia dohody o zrážkach zo mzdy za neplatnú, pretože v konaní bolo preukázané, že žalovaný reálne vykonával realizáciu tohto zabezpečovacieho prostriedku, čím zasiahol do majetkovej sféry žalobcu a môže sa na jeho úkor bezdôvodne obohacovať, vymáhaním pohľadávky, na zaplatenie ktorej nemá nárok a aj v časti určenia rozhodcovskej zmluvy za neplatnú, jeho právne postavenie môže byť touto zmluvnou podmienkou spochybnené, pričom jeho naliehavý právny záujem vyplýva aj zo samotného zákonného ustanovenia a to § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Žalobca však nemá naliehavý právny záujem na určení neprijateľnosti zmluvných podmienok v časti určenia predpokladanej RPMN úveru po poskytnutí revolvingu a ročnej úrokovej sadzby revolvingu, pretože z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že žalobcovi nebol na základe spornej zmluvy poskytnutý revolvingový úver a takéto určenie preto nemôže ovplyvniť jeho právne postavenie. Rovnako nemá naliehavý právny záujem v časti určenia priemernej RPMN úveru za neplatnú, pretože ide o údaj vyhlasovaný Ministerstvom financií SR podľa § 21 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., a preto nemôže byť neprijateľnou podmienkou a ani v časti určenia za neprijateľnú RPMN z úveru, ktorá je len informatívnym údajom, a preto nemôže zmeniť právne postavenie žalobcu a ani ročnej úrokovej sadzby úveru, pretože dohoda o predmete plnenia a cene plnenia nemôže byť podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Súd preto žalobu v tejto časti, z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie, zamietol. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca ako dlžník a žalovaný ako veriteľ uzavreli písomnú zmluvu o úvere, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou, pretože pri jej uzatváraní žalovaný konal a žalobca nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Tým sa pri rozhodovaní o žalobe otvoril priestor pre aplikáciu § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré predstavujú základný právny rámec ochrany spotrebiteľa, podľa ktorých je súd povinný z úradnej moci skúmať neprijateľné zmluvné podmienky obsiahnuté v takejto zmluve a tieto vyhodnocovať. V konaní nebolo sporné, že zmluva o úvere je vyhotovená na predtlačenom formulári žalovaného, do ktorého sa vpisovali údaje týkajúce sa žalobcu a jeho zmluvného vzťahu, a hoci v časti 6 zmluvy sú tieto dojednania dopísané rukou, čo by mohlo budiť dojem ich individuálneho dojednania, tieto plne korešpondujú z predtlačenými údajmi v bode 5, a preto ich súd nepovažoval za individuálne

dojednané. Hoci podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou podmienka týkajúca sa hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, v prípade spotrebiteľskej zmluvy nesmie poskytnutie finančných prostriedkov podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Žalobca v konaní namietal dojednanie o ročnej úrokovej sadzbe úveru 70,01%. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že takto dohodnutý úrok sedemnásobne prevyšuje odplatu obvykle požadovanú v obdobných prípadoch, preto je takéto dojednanie v rozpore s ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, a tak absolútne neplatné podľa § 39 a § 41 Občianskeho zákonníka, preto súd žalobe v časti určenia neplatnosti dojednania o odplate vyhovel. Žalobca v konaní požadoval určiť za neprijateľnú aj zmluvnú pokutu, ktorá nemohla prevýšiť maximálnu výšku určenú vykonávacím predpisom, a to nariadením vlády č. 87/1995 Z. z. V danom prípade bolo riadne platenie splátok žalobcom zabezpečené dvojitou sankciou, a to úrokom z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka 5,25% ročne a zmluvnou pokutou 23,725% ročne ($0,065 \times 365$), t.j. celkom 28,975% ročne. Takto dohodnutá sankcia za omeškanie žalobcu so splácaním peňažných prostriedkov však neprevyšuje priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery, ktorá bola $46,06\% + 10\% = 56,06\%$, a preto toto dojednanie o zmluvnej pokute 0,065 % denne nie je neprijateľné pre jeho výšku (§ 53 ods. 1 a 4 písm. k) Občianskeho zákonníka), a preto súd žalobu v tejto časti určenia neprijateľnosti zamietol. Pretože však bola zmluvná pokuta dojednaná v zmluvných podmienkach, ktoré neboli podpísané žalobcom, a teda trpí nedostatkom písomnej formy podľa § 544 Občianskeho zákonníka, pričom takéto dojednanie zmluvnej pokuty je v spotrebiteľských vzťahoch vylúčené, je preto neplatné podľa § 39 a § 41 Občianskeho zákonníka, a preto súd žalobe v tejto časti vyhovel a určil za neplatné dojednanie o zmluvnej pokute. Pretože na uvedenú zmluvu sa vzťahujú ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách v znení účinnom v čase jej uzavretia, pričom z jej obsahu je zrejmé, že v nej absentujú viaceré obligatórne zákonné náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) a k) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a to doba trvania zmluvy, termín konečnej splatnosti úveru a splatnosť splátok, je tento úver podľa § 11 ods. 1 uvedeného zákona bezúročný a bez poplatkov, a preto súd žalobe v tejto časti vyhovel. Predmetom konania je aj určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy žalobcu ako prostriedku na zabezpečenie peňažnej pohľadávky žalovaného vyplývajúcej z predmetnej zmluvy o úvere, ktorý je bezúročný a bez poplatkov. Pretože súd ustálil, že dohoda o odplate a sankciách nie sú neplatné a úver je bezúročný a bez poplatkov, nemôže byť platná ani dohoda, na základe ktorej by žalovaný mal možnosť vymôcť od žalobcu plnenie zákonom nedovolené a to práve pomocou zrážok zo žalobcovej mzdy. Predmetná dohoda nebola okrem toho so žalobcom individuálne dojednaná, pretože bola vyhotovená na formulári vopred pripravenom žalovaným, do ktorého sa tak ako do zmluvy o úvere vpisovali iba základné údaje týkajúce sa žalobcu, pričom uvedený formulár žalovaný štandardne predkladá záujemcom o úver, a preto nie je výsledkom negociačného procesu medzi zmluvnými stranami, a tak nespĺňa podmienku individuálneho dojednania podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Pretože takéto zmluvná podmienka je v nerovnováhe v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, je neprijateľnou, a preto neplatnou podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, a preto súd žalobe v tejto časti vyhovel. Predmetom konania je aj určenie rozhodcovskej zmluvy, ktorú strany uzavreli za neplatnú. Táto zmluva, hoci bola vyhotovená na samostatnej listine, tak ako dohoda o zrážkach zo mzdy, nemôže byť rovnako považovaná za individuálne dojednanú, pretože bola rovnako vyhotovená na formulári vopred pripravenom žalovaným, do ktorého sa iba vpisovali základné údaje týkajúce sa žalobcu, ktorý formulár žalovaný štandardne predkladá svojim záujemcom o úver, a preto nie je výsledkom negociačného procesu medzi zmluvnými stranami, a tak nespĺňa podmienku individuálneho dojednania podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Pretože takéto zmluvná podmienka je v nerovnováhe v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, je neprijateľnou podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, a hoci je v nej uvedená aj možnosť výberu medzi všeobecným a rozhodcovským súdom, je z pohľadu žalobcu ako spotrebiteľa jedno, či mu rozhodcovské konanie vnúti rozhodcovská zmluva alebo žalovaný ako veriteľ svojim konaním, je preto neplatná podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, a preto súd žalobe v tejto časti vyhovel. Pretože obe strany mali v konaní úspech iba čiastočný a to približne rovnaký, súd žiadnej z nich nepriznal právo na náhradu trov konania. Žalobca bol od platenia súdneho poplatku oslobodený podľa § 4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a podľa § 2 ods. 2 zákona prechádza poplatková povinnosť z práva priznaného žalobcovi na žalovaného. Súd preto rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť štátu na súdnom poplatku 298,50 eura (položka 1 písmeno b) 3 x 99,50 eura za určenie neplatnosti zmluvných podmienok, zmluvy, resp. dohody a úveru za bezúročný a bez poplatkov) do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie v výrokoch I. až III., V. a VI. a uviedol, že pokiaľ súd uviedol, že dohoda o ročnej úrokovej sadzbe je neplatná, toto rozhodnutie napáda z dôvodu, že je v rozpore so zákonom. Zmluva o revolvingovom úvere je úverovou zmluvou, ktorá sa riadi ustanoveniami Obchodného zákonníka. Vzhľadom na to, že jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ, vzťahujú sa na ňu aj ustanovenia zák. č. 129/2010 Z. z. a ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Výška úrokov, súladu úrokov so zákonom a právnych dôsledkov dohodnutia úrokov odporujúcich zákonu sa preto musí posudzovať tiež v intenciách uvedených právnych predpisov. Základná regulácia úrokov vyplýva z ustanovenia § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktorý obsahuje reguláciu záväzku platiť úroky, úpravu situácie, ak si strany výslovne nedohodli výšku úrokov v zmluve a úpravu situácie, ak si strany dohodli v zmluve úroky vyššie, než je prípustné na základe alebo podľa zákona. Podľa normatívneho znenia uvedeného ustanovenia od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dohodnutej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššej prípustnej výške. Uvedená právna úprava vyplývajúca z poslednej vety citovaného zákonného ustanovenia má prednosť pred Občianskym zákonníkom, nakoľko ide o osobitný druh regulácie záväzku platiť úroky v prípade, ak sú úroky dohodnuté vo výške vyššej než je prípustné na základe alebo podľa zákona, ide o špeciálnu právnu úpravu pred všeobecnou úpravou občianskeho práva. V zmysle tohto ustanovenia nie je možné dospieť k záveru o neplatnosti celej úverovej zmluvy, ale len k záveru, že by dlžník z úverovej zmluvy bol povinný platiť úroky vo výške najviac prípustnej podľa alebo na základe zákona. Vyslovenie neplatnosti celej úverovej zmluvy odporuje zákonu aj preto, že v prípade, ak si strany výšku úroku nedohodnú, podľa zákona nejde o neplatnú zmluvu, pretože v takom prípade by dlžník mal platiť len úroky požadované bankami. Súd neposúdil prejednávajúcu vec podľa príslušných zákonných ustanovení a dospel k nesprávnemu záveru o neplatnosti celého dojednania o úrokovej sadzbe. Posúdenie úverovej zmluvy ako neplatnej neobstojí ani podľa predpisov občianskeho práva. Všeobecným a ustáleným pravidlom výkladu právnych predpisov a ich aplikácie pri posudzovaní platnosti právneho úkonu je zásada, že má prednosť taký postup, ktorý ponecháva právny úkon platný aspoň v časti než ako by mal byť právny úkon posúdený za neplatný. Ak súd bol schopný určiť, že výška úrokov je v rozpore s dobrými mravmi, potom logicky je a musí byť spôsobilý určiť, kde dochádza k rozporu s dobrými mravmi. Na to, aby súd mohol dospieť k záveru o neplatnosti zmluvy pre rozpor s dobrými mravmi v časti úrokov, musí vedieť určiť hranicu, kde tento rozpor už je a kde ešte nie je. Takéto určenie pritom logicky bude spĺňať aj podmienku oddeliteľnosti od ostatného obsahu, pretože ak sa na jednej strane dá určiť hranica, kde rozpor nastal a kde nie, potom súd tým vyjadruje svoje právne posúdenie aj o tom, kde sa dohoda o úroku považuje ešte za platnú a kde už platnou nie je. Pokiaľ súd určil, že zmluvná pokuta vo výške 0,065% denne z dlžnej sumy je neplatná, uviedol, že v tejto časti rozhodnutie vychádza z nesprávne a neúplne zisteného skutkového stavu a je v rozpore so zákonom. Zmluvné dojednania nie sú samostatný dokument. Sú súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere nielen v právnom zmysle, ale sa nachádzajú aj na tej istej listine ako zmluva samotná. Z bodu 14. Zmluvy vyplýva, že sa nachádzajú na zadnej strane žiadosti/zmluvy o revolvingovom úvere. Z toho vyplýva, že zmluvné dojednania nepredstavujú samostatný dokument oddelený od zmluvy o revolvingovom úvere, ale jej technickú súčasť. Žiadosť/zmluva a zmluvné dojednania sa nachádzajú na jednom liste papiera, pričom žiadosť/zmluva o revolvingovom úvere tvorí líce listiny a zmluvné dojednania tvoria rub zmluvy. Z textu zmluvy, konkrétne z bodu 14. zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva, že zmluvné dojednania sú súčasťou zmluvy. Súd prvej inštancie vôbec neposúdil obsah uvedeného článku zmluvy a dospel k záveru, že nemá oporu v žiadnom dôkaze. Pokiaľ súd určil, že úver zo zmluvy je bezúročný, v tejto časti je rozhodnutie nesprávne, popiera účel a zmysel zákona a odporuje aj požiadavkám vysloveným Súdnym dvorom EÚ vo veci C-42/15. Súd prvej inštancie rozhodol na základe nesprávnych skutkových a právnych záverov, nakoľko ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. nevykladal v súlade s ustanoveniami smernice 2008/48/ES. V zmysle záverov SD EÚ vo veci C-42/15 sa požiadavka na jednotlivé náležitosti uvádzané v zmluve o spotrebiteľskom úvere a následok jej nedodržania spočívajúci v bezúročnosti má chápať tak, že tento následok nastáva iba v prípade, ak neuvedenie náležitostí neumožňuje posúdiť spotrebiteľovi rozsah svojho záväzku. Uvádzanie výšky, počtu a termínov splatnosti splátok neznamená ich rozčlenenie na časť istinu, časť úrok a časť iné poplatky. Názor Súdného dvora EÚ vyslovený v uvedenom rozhodnutí niektoré ústavné orgány akceptovali a iné rozhodovali tak, ako by ani vyslovený nebol. Takýto prístup by bol popretím princípov právnej istoty a predvídateľnosti rozhodovania. Výklad podaný Súdnym dvorom EÚ treba vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné,

aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Skutočnosť, že závery súdu o rozčlenení splátky sú nedôvodné a nesprávne, potvrdzuje aj to, že na základe tejto novely zákona č. 129/2010 Z. z. sa slová „a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ nahradili slovami „frekvencia splátok a“. Úvaha o rozpisovaní splátky je založená na predpoklade, že každá splátka by mala obsahovať rovnakú časť pripadajúcu na úrok a na istinu. To však odporuje zákonu, ktorý výslovne predpokladá úvery bez amortizácie istiny počas splácania alebo s rovnomernou úhradou istiny a úrokov počas celého splácania alebo anuitné splácanie. Zmluva údaj o počte, výške a termínoch splatnosti splátok obsahuje. Právny poriadok výslovne predpokladá to, že časť zmluvy môže byť určená napríklad aj odkazom na obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe alebo k návrhu priložené. Obsah zmlúv tvoria aj zmluvné dojednania, ktoré sú v zmysle článku 13 neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a prílohy tvoriace súčasť zmluvy o RÚ. Zmluvné dojednania nepredstavujú samostatný dokument oddelený od zmluvy o revolvingovom úvere, ale jej technickú súčasť. Žiadosť/zmluva a zmluvné dojednania sa nachádzajú na jednom liste papiera, pričom žiadosť/zmluva o revolvingovom úvere tvorí líce listiny a zmluvné dojednania tvoria rub zmluvy. Z textu zmluvy, z bodu 13. zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva, že zmluvné dojednania sú súčasťou zmluvy. Z ustanovenia článku 4 bod ods. 4.5 zmluvných dojednaní vyplýva, že úver je po každom revolvingu splatný podľa nového splátkového kalendára, s ktorým bude dlžník oboznámený. Deň splatnosti poslednej splátky úveru, resp. revolvingu podľa posledného splátkového kalendára je dňom konečnej splatnosti úveru. Deň splatnosti poslednej splátky úveru je uvedený v oznámení veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, čím je splnená požiadavka vyplývajúca z uvedeného zákonného ustanovenia. Zákonná náležitosť termín konečnej splatnosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z. z. nie je požiadavkou na uvedenie presného dátumu, pretože v takom prípade by zákonodarca použil spojenie dátum. Zo zákona je zrejmé, že pojem termín a pojem dátum nie sú používané ako synonymá v zákone, ale pre odlišné situácie, v ktorých sa má uviesť raz dátum a raz termín. Určenie konečnej splatnosti je v úverovej zmluve uvedené dvomi spôsobmi, a to určením podľa dátumu splatnosti splátok v jednotlivých mesiacoch a podľa počtu mesačných splátok spôsobom vyplývajúcim z článku 4 ods. 4. 5 zmluvy a v dojednaní, v zmysle ktorých dátum splatnosti poslednej splátky uvedený v oznámení o schválení úveru je zároveň termínom konečnej splatnosti. Žalovaný popiera závery súdu ohľadne termínu konečnej splatnosti úveru ako nesprávne. K určeniu, že dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou podmienkou uviedol, že v rozhodnutí sa nenachádzajú žiadne skutkové závery, zistenia, ani dôkazy o tom, že dohoda o zrážkach zo mzdy spôsobuje značnú nerovnováhu, ani právne posúdenie v tomto smere. Takýmto spôsobom odôvodnenie odporuje zákonu. Odôvodnenie rozsudku neumožňuje posúdiť, či súd mal preukázané také skutočnosti, v zmysle ktorých by mohol konštatovať, že dohoda o zrážkach zo mzdy spôsobuje medzi stranami nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a že táto nerovnováha je v rozpore so zákonom. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola a ku dňu vydania napádaného rozsudku stále je zabezpečovacím prostriedkom, ktorý nielenže nie je vylúčený z oblasti spotrebiteľských úverov, ale súčasne je s účinnosťou od 23. 12. 2015 aj osobitne pre oblasť spotrebiteľských úverových vzťahov regulovaný. Súd prvej inštancie neposúdil prejednávajúcu vec správne ani podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a dospel k nezákonnému rozhodnutiu. Súd ďalej určil, že rozhodcovská zmluva je neprijateľná podmienka a je neplatná. Dôvodom je to, že nie je individuálne dohodnutá a že má nútiť spotrebiteľa k rozhodcovskému konaniu, ak ho začne ako prvý dodávateľ. Súdom uvádzané dôvody neplatnosti a neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy sú založené na záveroch, ktoré odporujú právnomu poriadku, pretože uvádzaný dôvod neprijateľnosti odporuje zákonu po právnej stránke a uvádzané dôvody neplatnosti rozhodcovskej zmluvy nemajú oporu v žiadnom dôkaze, pričom súd ani len nemal preukázané, že povinný musel uzavrieť rozhodcovskú zmluvu a súčasne bez akéhokoľvek dôvodu sa obsahom rozhodcovskej zmluvy ani len nezaoberal. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 26. marca 2009 sp. zn. 1M Obdo V 16/2016. Záver súdu odporuje objektívnemu právu, ktoré žiadny zákaz začatia rozhodcovského konania zo strany dodávateľa neupravuje. Neexistoval ani v dobe uzavretia rozhodcovskej zmluvy a ani v čase začatia rozhodcovského konania. Nie je tak zrejmé ani len to, ako môže byť začatie rozhodcovského konania dodávateľom protiprávnou skutočnosťou, ak to zákon predpokladá. Súd sa nedôsledne zaoberal povahou rozhodcovskej zmluvy aj v tom smere, či ide o individuálne dohodnutú zmluvu, alebo nie. Pritom v zmysle ustanovenia § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka je táto otázka podstatná, či je vôbec prípustné posudzovať nejaké dojednanie medzi spotrebiteľom a dodávateľom ako neprijateľnú podmienku, alebo nie. V prípade individuálnych dojednaní je posudzovanie neprijateľnosti zo zákona vylúčené. Rozhodcovská zmluva nebola nikdy podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere. Je samostatným právnym úkonom, ktorého uzavretie je možnosťou, ale nie povinnosťou. Vyplýva to z bodu 2 rozhodcovskej zmluvy, ale aj z práva

na jednostranné odstúpenie od nej. Súd vychádzal z ničím nezdôvodnenej domnienky, kedy predloženie predtlačenej zmluvy súčasne so zmluvou o spotrebiteľskom úvere by automaticky malo znamenať, že nejde o individuálnu dohodu. Pritom zmyslom ustanovenia § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka je rozhodujúca možnosť spotrebiteľa ovplyvniť obsah, resp. jej samotné zaradenie do zmluvného vzťahu s dodávateľom bez vplyvu na to, že (ne)dôjde k uzavretiu hlavného zmluvného vzťahu. Z rozhodcovskej zmluvy nielenže výslovne vyplýva, že jej uzavretie nie je podmienkou uzavretia samotnej zmluvy o revolvingovom úvere, ale výslovne z nej vyplýva možnosť jednostranne odstúpiť do štrnástich dní od jej uzavretia. Poučenie spotrebiteľa o tom, že rozhodcovskú zmluvu nie je povinný uzavrieť a že táto skutočnosť nebude mať vplyv na uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere, je významovo jednoznačné a nesporné, zrozumiteľné pre priemerného spotrebiteľa, ktorý si uvedené ustanovenie prečíta. Uzatváranie akejkoľvek zmluvy primárne vyplýva z úpravy mechanizmu uzatvárania zmluvy. Návrh zmluvy predkladá jedna strana, druhá ho akceptuje alebo nie. Povinný sa rozhodol rozhodcovskú zmluvu uzavrieť, hoci z nej jednoznačne vyplýva - a to priamo z úvodných ustanovení zmluvy, že jej uzatvorenie nie je podmienkou uzatvorenia zmluvy o úvere. To neznamená, že sa tým vzdáva nejakých práv, zhoršuje si svoje postavenie a podobne. Nie je potom celkom zrejmé, ako si súd predstavuje vôbec uzavretie a znenie rozhodcovskej zmluvy bez dohody zmluvných strán o tom, ktorý rozhodcovský súd bude spory zo zmluvy o úvere riešiť, s dodržaním ustanovení Občianskeho zákonníka určitosti a zrozumiteľnosti právneho úkonu. Zákon č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní predpokladá, že rozhodcovská zmluva bude predformulovaná s tým, že bude obsahovať poučenie podľa uvedeného zákona. Ako potom môže byť preformulovanie dokumentu dôvodom jej neplatnosti, súd vôbec nevysvetlil. Uznesenie je založené na všeobecných tvrdeniach, ktoré nemajú s vecou nič spoločné a na dôvodoch, ktoré nemajú oporu v zákone. Predloženie formalizovaného návrhu rozhodcovskej zmluvy nie je možné považovať za postup, ktorý potvrdzuje, že zmluva nie je uzavretá individuálne a to len preto, že sa tým poskytne domnelá ochrana spotrebiteľovi. Ani ochrana spotrebiteľa nie je zameraná na to, aby bol spotrebiteľ zbavený vlastných, dobrovoľne vykonaných úkonov. Súd ponechal stranou a bez akéhokoľvek argumentu význam a dôsledky odstúpenia od zmluvy. Odstúpenie od zmluvy je jednostranný úkon vedúci k zániku zmluvy, pričom účinným sa stáva dorúčením druhej strane a spôsobuje účinky ex tunc. Na to, aby vôbec rozhodcovská zmluva vznikla, nestačí jej vyplnenie, ale akceptovanie písomným podpisom. Ten povinný urobil dobrovoľne, a rovnako tak aj z vlastného rozhodnutia nevyužil možnosť od danej zmluvy odstúpiť. Rozhodcovská zmluva nie je ani súčasťou všeobecných podmienok, resp. inej zmluvy a súčasne povinný pri odmietnutí ju uzavrieť mohol bez akýchkoľvek dôsledkov uzavrieť zmluvu o revolvingovom úvere. Ústavnou povinnosťou súdu je vec posúdiť objektívne, nestranne a na základe platných právnych predpisov. Súd vo vzťahu k rozhodcovskej zmluve nielen ponechal stranou, že povinný ako dlžník rozhodcovskú zmluvu uzavrieť nemusel, mohol od nej odstúpiť, mohol sa domáhať určenia jej neplatnosti, mohol namietat jej neplatnosť v rozhodcovskom konaní, či mohol podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Pojem spotrebiteľ z pohľadu uzatvárania jednotlivých zmlúv, transakcií, či vykonávania úkonov je chápaný ako osoba, ktorá je v rozumnej miere dobre informovaná, vnímavá, obozretná. Ani európske právo nepribližuje chápanie tohto pojmu na úroveň subjektu zbaveného, či obmedzeného v spôsobilosti na právne úkony, nespôsobilého a neschopného chápať význam a dôsledky vlastného konania, poučenia daného tretím subjektom. Povinný dobrovoľne uzatvoril rozhodcovskú zmluvu a to napriek poučeniu v bode 2, že tak urobiť nemusel, že nejde o podmienku poskytnutia úveru, ako aj napriek podrobnému poučeniu o dôsledkoch uzavretia rozhodcovskej zmluvy a priebehu rozhodcovského konania. Aj z ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r) vyplýva, že rozhodcovská zmluva nikdy nie je neprijateľnou podmienkou. Neprijateľným môže byť len také ustanovenie, ktoré by spotrebiteľovi nedávalo možnosť na výber pri podaní žaloby. V prípade rozhodcovskej zmluvy je, vzhľadom na ustanovenie bodu 3 a 5 vylúčené splnením podmienky podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, a teda rozhodcovská zmluva ani žiadnu neprijateľnú podmienku neobsahuje a ani sama takou podmienkou nie je. Z formulácie rozhodcovskej zmluvy vyplýva, že spory zo zmluvy o revolvingovom úvere môžu byť riešené buď v konaní pred všeobecným súdom, alebo pred rozhodcovským súdom. Zmluva neobsahuje povinnosť postupovať výlučne prostredníctvom rozhodcovského konania pri riešení sporov, nezrovnalostí, nárokov medzi zmluvnými stranami. Jej obsahu je zrejmé to, že v konaní pred rozhodcovským súdom je len alternatívne, a teda sa nevyžaduje od spotrebiteľa, aby postupoval len pred arbitrážou. Spotrebiteľ a dodávateľ nie sú nijako limitovaní pri podávaní žaloby. Cieľom ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka ani nie je zneplatnenie rozhodcovskej zmluvy ako takej. Zmyslom je zaručiť spotrebiteľovi v procesnej pozícii žalobcu právo vybrať si miesto pre rozhodovanie o ním podanej žalobe. Predmetné ustanovenie nemá riešiť a ani nerieši situáciu, kedy žalobu podáva dodávateľ. Výklad podsúvaný súdom presahuje rozsah uvedeného ustanovenia v tom zmysle, kedy súd dôvodmi

svojho rozhodnutia prepisuje právnu normu tak, že rozhodcovské konanie v spotrebiteľských veciach je vylúčené. Z uvedených dôvodov uviedol, že pre podanie odvolania sú dané dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f) a písm. h) CSP, pretože súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým záverom a vec nesprávne posúdil aj po právnej stránke. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napádanej časti zmenil a žalobu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

3. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania žalovaného (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania, s verejným vyhlásením rozsudku a po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné, preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o neplatnosti dohody o ročnej úrokovej sadzbe 70,01% v zmluve o úvere a dohode o zmluvnej pokute 0,065% denne z dlžnej sumy v zmluvných podmienkach v zmluve o úvere uzavretej medzi žalobcom a žalovaným 26. 08. 2013 č. 8500030366 (I.), v napadnutom výroku o určení, že dohoda o zrážkach zo mzdy z 26. 08. 2013 na zabezpečenie pohľadávky žalovaného zo zmluvy o úvere, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, je neprijateľná, a preto neplatná (III.), ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, v napadnutom výroku o určení, že rozhodcovská zmluva z 26. 08. 2013, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, je neprijateľná, a preto neplatná (III.), podľa § 388 CSP zmenil a v napadnutom výroku o určení, že úver zo zmluvy o úvere je bezúročný a bez poplatkov (II.) a vo výroku o trovách konania a poplatkovej povinnosti žalovaného napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Žalobca sa pôvodne podanou žalobou domáhal, aby súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy, úrokové sadzby uvedené v bode 6 zmluvy, ustanovenia článku 14 zmluvných dojednaní zmluvy, ako aj rozhodcovská zmluva č. 8500030366, ktoré tvoria súčasť zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500030366 zo dňa 26. 08. 2013, uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným, sú neplatné. V priebehu konania v doplnení podania zo dňa 12. 10. 2015 (č. l. 84-85) žalobca uviedol, že okrem už uvedených požadovaných určení, ktoré podrobnejšie špecifikoval, nakoľko samotná zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje náležitosti spotrebiteľskej zmluvy, aké jej zákon stanovuje, tak tento úver je bez poplatkov a úrokov. Súd prvej inštancie o takto zmenenej žalobe - podaní žalobcu nerozhodol, neurobil ani dotaz na žalobcu, či v tomto výroku (určenie, že úver je bez poplatkov a úrokov) ide z jeho strany o rozšírenie žaloby, a pokiaľ mal súd za to, že týmto podaním žalobca žalobcu rozšíril, o tejto zmene, rozšírení žaloby nerozhodol tak, že by ju pripustil. Následne súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom z 13. 01. 2016 č. k. 10C/207/2014-94 (prvým v poradí) tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovel a určil za neplatnú dohodu o zrážkach zo mzdy, rozhodcovskú zmluvu a aj zmluvné podmienky v čl. 6 zmluvy a čl. 14.1. zmluvných dojednaní k zmluve. O určení, že úver je bez poplatkov a úrokov nerozhodoval. Proti predmetnému rozsudku podal žalovaný odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre ako súd odvolací uznesením zo dňa 06. 07. 2017 č. k. 9Co/355/2016-123 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Následne súd prvej inštancie vo veci opätovne rozhodol napadnutým rozsudkom (druhým v poradí), ktorým určil, že dohoda o ročnej úrokovej sadzbe 70,01% ročne v zmluve o úvere a dohoda o zmluvnej pokute 0,065% denne z dlžnej sumy v zmluvných podmienkach k zmluve o úvere, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným 26. 08. 2013 č. 8500030366, sú neplatné. Určil, že úver zo zmluvy o úvere je bezúročný a bez poplatkov a dohoda o zrážkach zo mzdy z 26. 08. 2013 na zabezpečenie pohľadávky žalovaného zo zmluvy o úvere a rozhodcovská zmluva z 26. 08. 2013, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, sú neprijateľné, a preto neplatné. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť Slovenskej republike prostredníctvom Okresného súdu Nitra súdny poplatok zo žaloby 298,50 eura do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V dôsledku odvolania podaného žalovaným sú predmetom odvolacieho konania len vyhovujúce výroky a výroky o trovách konania a štátu. Zamietajúci výrok napadnutého rozsudku je už právoplatný.

5. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov

napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

8. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

9. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 379 CSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

10. Keďže odvolanie žalovaného bolo podané proti vyhovujúcim výrokom, odvolací súd sa postupne zaoberal všetkými vyhovujúcimi výrokmi napadnutého rozsudku. Čo sa týka výroku o neplatnosti dohody o ročnej úrokovej sadzbe 70,01% a dohody o zmluvnej pokute 0,065% denne z dlžnej sumy, v tejto časti sa odvolací súd stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a na dôvody v ňom uvedené odkazuje. K námietkam žalovaného v odvolaní vo vzťahu k týmto výrokom odvolací súd dodáva nasledovné: Aj keď predmetná zmluva je úverová zmluva, ktorá sa riadi ustanoveniami Obchodného zákonníka, okrem úpravy Obchodného zákonníka je potrebné na tento vzťah medzi stranami uplatniť aj Občiansky zákonník. Ustanovenie § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka na posudzovanie úrokov z úverovej zmluvy by sa použil v prípade, ak by nešlo o vzťah spotrebiteľský. Vzhľadom k tomu, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na tento vzťah aplikovať aj ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Keďže v danom prípade bola v čase uzavretia úverovej zmluvy (august 2013) úroková sadzba za spotrebiteľské úvery na dobu od 1 do 5 rokov 11,55%, odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že takáto výška prevyšuje obvyklú odplatu požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch takmer sedemnásobne, čo je v rozpore s ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, a preto je podľa ustanovenia § 39 a § 41 Občianskeho zákonníka v tejto časti neplatná. Moderácia výšky úrokov, tak ako to navrhoval žalovaný v odvolaní by do úvahy prichádzala len v prípade, ak by nešlo o spotrebiteľský vzťah a úroky by sa posudzovali len podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, pritom o takýto prípad v danej veci nejde. Súd prvej inštancie vychádzal zo zákona a aplikoval taký postup, ktorý ponecháva právny úkon platný aspoň v časti, než ako by mal byť právny úkon posúdený za neplatný. Práve v takomto zmysle súd prvej inštancie postupoval, keď vyhodnotil len zmluvu v časti dohody o úroku za neplatnú, pričom ostatné ustanovenia zmluvy zostávajú v platnosti.

11. Čo sa týka neplatnosti dohody o zmluvnej pokute 0,065% denne z dlžnej sumy, aj v tomto výroku sa odvolací súd s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie stotožňuje. V tejto časti dodáva, že v zmysle ustanovenia § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka musí mať dohoda o zmluvnej pokute písomnú formu, pričom len samotný odkaz v bode 7. zmluvy na zmluvné dojednania, bez podpísania zmluvných dojednaní stranami, pre naplnenie písomnej formy nepostačuje. Tento bod pritom odkazuje na zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere (zadná strana tejto žiadosti/zmluvy), ktoré majú byť neoddeliteľnou súčasťou tejto žiadosti/zmluvy. Na zadnej strane sa však žiadne zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere nenachádzajú, horná časť obsahuje ustanovenia o dohode o poskytnutí služby a v dolnej časti, v bode 13. je uvedené, že riadnym vyplnením a následným podpisom tejto žiadosti/zmluvy všetkými zúčastnenými stranami uzatvoril veriteľ s dlžníkom zmluvu o revolvingovom úvere, ktorého neoddeliteľnou súčasťou sú zmluvné dojednania (na zadnej strane tejto žiadosti/zmluvy). Obsah zmluvy teda netvoria zmluvné dojednania, zmluvné dojednania predložené žalobcom tvoria

samostatný oddelený dokument od zmluvy o revolvingovom úvere, nepodpísaný žalobcom, a preto je táto dohoda neplatná.

12. V takomto zmysle sa vyjadril aj NS SR v uznesení zo dňa 30. 11. 2011 sp. zn. 2 Cdo 245/2010, podľa ktorého, ak nie sú obchodné podmienky podpísané, dojednania, ktoré sú v nich obsiahnuté - ak im zákon povinne ukladá písomnú formu - sú pre absenciu tejto predpísanej formy neplatné. Za týmto reštriktívnym výkladom je pravdepodobne snaha ochrániť spotrebiteľa ako slabšiu stranu, keďže obchodné podmienky sa pravidelne využívajú pri rôznych druhoch spotrebiteľských zmlúv. Nie je totiž ničím neobvyklým, že obchodné podmienky sú len formálne prikladané k podpisovanej zmluve bez toho, aby sa s nimi spotrebiteľ aj reálne oboznámil (nehovoriac o možnosti ich upraviť individuálnou dohodou v zmluve).

13. K záveru súdu prvej inštancie, že pre nedostatok písomnej formy je táto dohoda o zmluvnej pokute podľa § 39 a § 41 Občianskeho zákonníka neplatná a z uvedeného dôvodu je potom už výška zmluvnej pokuty určená v tomto dojednaní bezpredmetná, odvolací súd k tomu ešte dodáva, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj súdov Slovenskej republiky je v zásade prípustné uplatňovanie takýchto obchodných podmienok, v ktorých si zmluvné strany môžu dohodnúť obsah práv a povinností, ktorými sa vzájomne budú riadiť, pričom tieto práva a povinnosti sú obvykle obsiahnuté priamo v zmluve, pričom nie je vylúčená ani aplikácia všeobecných, či iných obchodných podmienok, na ktoré zmluva môže odkazovať. Uvedené uplatnenie obchodných podmienok však nie je neobmedzené, ale naopak, právna úprava stanovuje zákonné limity. Pre spotrebiteľské zmluvy platí, že nemôžu obsahovať dojednania, ktoré sú v rozpore s požiadavkami v dobrej viere alebo znamenajú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, ďalej také, s ktorými sa spotrebiteľ nemá možnosť oboznámiť pred podpisom zmluvy a pod. Ak majú byť takéto v danom prípade zmluvné dojednania žalovaného súčasťou zmluvy, ktorá na ne odkazuje, v prípade, aby boli záväzné, je potrebné vyjadriť s nimi súhlas zmluvných strán, musí k nemu pristúpiť oboznámenie sa s ich obsahom, ktoré samotné oboznámenie však nepostačuje len na konštatovanie a vyhlásenie spotrebiteľa vo formulárovej zmluve o tom, že bol s podmienkami oboznámený. V danom prípade zmluva uzatvorená stranami v bode 13 uvádza, že riadnym vyplnením a následným podpisom tejto žiadosti/zmluvy všetkými zúčastnenými stranami uzatvoril veriteľ s dlžníkom zmluvu o revolvingovom úvere, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú zmluvné dojednania a zmluvné strany prehlasujú, že žiadosť/zmluvu vrátane zmluvných dojednaní prečítali, že bola uzatvorená zo slobodnej vôle, jej obsahu riadne porozumeli a na dôkaz tejto skutočnosti pripojujú svoje podpisy. Zmluvné dojednania, na ktoré zmluva odkazuje v bode 14. Sankcie, upravuje nárok žalovaného na zmluvnú pokutu. Vychádzajúc z uvedeného, je potrebné konštatovať, že v predmetnej zmluve medzi stranami sporu nebola individuálne dohodnutá zmluvná pokuta, zo strany žalovaného nebolo preukázané, že by žalobcu oboznámil so Zmluvnými dojednaniami Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o. Odvolací súd preto dospel k záveru, že medzi stranami sporu nebola platne dohodnutá zmluvná pokuta, keďže táto bola uvedená iba v zmluvných dojednaniach v bode 14.1. Keďže žalovaný nepreukázal platné dohodnutie zmluvnej pokuty so žalobcom ako spotrebiteľom, či už priamo v spotrebiteľskej zmluve alebo nepochybným spôsobom, že k týmto zmluvným dojednaniam žalobkyňa ako spotrebiteľka pristúpila, záver súdu prvej inštancie, keď túto zmluvnú podmienku určil za neprijateľnú, je správny. Záverom odvolací súd dodáva, že obchodné podmienky, ktoré často krát tvoria súčasť spotrebiteľských zmlúv (v danej veci zmluvné dojednania), nemôžu slúžiť na to, aby do nich dodávateľ často neprehľadne a zložitou formuláciou a malým písmom ukryl také dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých sa predpokladá, že újdú pozornosti spotrebiteľa.

14. Čo sa týka určenia, že úver zo zmluvy o úvere je bezúročný a bez poplatkov, v tejto časti odvolací súd odkazuje na opísanie skutkového stavu v bode 4. tohto rozsudku, kde uviedol, že v priebehu konania v doplnení podania zo dňa 12. 10. 2015 (č. I. 84-85) žalobca uviedol, že okrem už uvedených požadovaných určení, ktoré podrobnejšie špecifikoval, nakoľko samotná zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje náležitosti spotrebiteľskej zmluvy, aké jej zákon stanovuje, tak tento úver je bez poplatkov a úrokov. Súd prvej inštancie o takto zmenenej žalobe - podaní žalobcu nerozhodol, neurobil ani dotaz na žalobcu, či v tomto výroku (určenie, že úver je bez poplatkov a úrokov) ide z jeho strany o rozšírenie žaloby, a pokiaľ mal súd za to, že týmto podaním žalobca žalobcu rozšíril, o tejto zmene, rozšírení žaloby nerozhodol tak, že by ju pripustil. V prvom rozsudku vo veci o takomto výroku súd prvej inštancie ani nerozhodoval. Podľa názoru odvolacieho súdu tak súd prvej inštancie v tejto časti porušil právo na spravodlivý proces tým, že rozhodoval o niečom, čo sa zatiaľ nestalo predmetom konania. Z uvedeného

dôvodu odvolací súd v tomto výroku napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec mu vrátil podľa § 391 ods. 1 CSP na ďalšie konanie. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude dopytom na žalobcu zistiť, či jeho podaním žiadal o rozšírenie žaloby o tento výrok a ak áno, rozhodnúť o pripustení, či nepripustení takéhoto rozšírenia a následne v tejto časti rozhodnúť.

15. Ďalším napadnutým výrokom bol výrok o určení, že dohoda o zrážkach zo mzdy z 26. 08. 2013 na zabezpečenie pohľadávky žalovaného zo zmluvy o úvere, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, je neprijateľná, a preto neplatná. V tomto výroku sa odvolací súd tiež stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o jej neplatnosti. Dohoda o zrážkach zo mzdy je formulárová spotrebiteľská zmluva, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany žalovaného, na základe ktorej žalovaný požiadal o vykonávanie zrážok zo mzdy zamestnávateľa žalobcu. Dohoda o zrážkach zo mzdy nie je založená na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu alebo inej objektívnej inštitúcie, je relevantné ex offo súdne preskúvanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Ochrana pred nekalými podmienkami sa má poskytnúť obdobne, ako to vyžadujú vnútroštátne pravidlá verejného poriadku. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované trvajúcou existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky v právnom vzťahu k dodávateľovi a v tom slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práva na plnenie alebo, či sa spotrebiteľ priamo obrátil na súd so zreteľom na zabezpečenie stavu právnej istoty v tom zmysle, aby nebol obťažovaný hrozbou aplikácie takejto dohody o zrážkach zo mzdy, ktorej neplatnosť nikto neurčí. Zo samotného zákonného ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka vyplýva priamo právny záujem žalobcu ako spotrebiteľa na určení neplatnosti zmluvnej podmienky, ktorá spôsobuje nerovnováhu v postavení strán sporu. Podľa ustálenej judikatúry vychádza systém ochrany zavedený Smernicou 93/13/EHS v myšlienke, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené predajcom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah. S cieľom zabezpečiť úroveň ochrany v súlade s uvedenou smernicou Súdny dvor viac krát zdôraznil, že tento nerovný stav môže byť kompenzovaný iba aktívnym postupom nezávislým od samotných zmluvných strán. Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu najmä, ak existuje nebezpečenstvo, že sa v eurokonformnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej ochrany, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad. Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúvanie prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie Smernice 93/13/EHS jej účinku. Preto v konečnom dôsledku aplikovanie tak významného zabezpečovacieho inštitútu, akým je dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorý dodávateľovi umožňuje svojvoľne nadiktovať výšku pohľadávky za účelom mimosúdnej exekúcie majetku spotrebiteľa vo formulárovej zmluve, hodnotí odvolací súd ako úmysel, ktorému sa za žiadnych okolností nemôže poskytnúť právna ochrana. Z uvedených dôvodov rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v tomto výroku podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

16. V ďalšej časti bol predmetom preskúmania odvolacím súdom aj výrok o určení, že rozhodcovská zmluva z 26. 08. 2013, uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, je neprijateľná, a preto neplatná. So záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd v tomto výroku nestotožňuje. Z rozhodcovskej zmluvy, ktorá bola podpísaná v ten istý deň ako zmluva o revolvingovom úvere, vyplýva, a to z bodu 1 rozhodcovskej zmluvy, že povinný súhlasil s uzatvorením tejto rozhodcovskej zmluvy a to v znení uvedenom v bode 5, že akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami Zmluvy RÚ, s porušením, ukončením či neplatnosťou Zmluvy o RÚ budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní pred niektorým z nasledujúcich stálych rozhodcovských súdov podľa rokovacieho poriadku týchto stálych rozhodcovských súdov:

- Slovenský arbitrážny súd zriadený Slovak arbitration court, s. r. o., IČO: 44 130 481, so sídlom Krížna 56, 821 08 Bratislava, zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I., oddiel: Sro, vložka č. 52189/B,

- Victoria rozhodcovský súd v Banskej Bystrici, zriadený pri Victoria legal arbiter, s. r. o., IČO: 44 826 460, so sídlom Zvolenská cesta 37, 974 01 Banská Bystrica, zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Banská Bystrica, oddiel: Sro, vložka č. 16626/S.

Výber rozhodcovského súdu, ktorý bude oprávnený vec prejednať a rozhodnúť spočíva na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh.

17. Okrem toho z bodu 2 vyplýva, že uzatvorenie tejto rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere medzi veriteľom a dlžníkom. Ako aj veriteľ vyhlásil, že dlžník nie je povinný prijať návrh tejto rozhodcovskej zmluvy zo strany veriteľa, pričom vyhlásil, že o tejto skutočnosti bol zo strany veriteľa jasne a zrozumiteľne informovaný. Navyše z bodu 3 vyplýva, že veriteľ pred uzatvorením tejto rozhodcovskej zmluvy poučil dlžníka o dôsledkoch jej uzatvorenia a v bode 7 dal dlžníkovi možnosť odstúpiť od zmluvy aj bez uvedenia dôvodu do štrnástich kalendárnych dní od uzavretia tejto zmluvy v písomnej forme.

18. Keďže zo znenia samotnej rozhodcovskej zmluvy vyplýva, že povinný mal možnosť sa rozhodnúť, či prijme rozhodcovskú zmluvu alebo nie, ako aj bol o tejto skutočnosti zo strany veriteľa jasne a zrozumiteľne informovaný a jej uzatvorenie nebolo podmienkou uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere, ako i mal možnosť od rozhodcovskej zmluvy odstúpiť, odvolací súd sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že rozhodcovská zmluva je neplatná, preto rozhodnutie súdu prvej inštancie v tomto výroku podľa § 388 CSP zmenil a žalobu zamietol. Z rozhodcovskej zmluvy vyplýva, že spotrebiteľ mal možnosť neprijať rozhodcovskú zmluvu, ako aj táto rozhodcovská zmluva bola podpísaná obidvoma zmluvnými stranami.

19. Keďže rozsudok súdu prvej inštancie bol v napadnutom výroku o určení, že úver zo zmluvy o úvere je bezúročný a bez poplatkov (II.), zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolací súd zrušil aj výrok o trovách konania (ktorý je od výrokov vo veci samej závislý), pričom až po rozhodnutí súdu prvej inštancie o všetkých výrokoch súd prvej inštancie opätovne rozhodne o trovách konania, pričom zohľadní úspech strán vo všetkých výrokoch a rozhodnutie odôvodní tak, aby bolo preskúmateľné. Konštatovanie súdu, že obe strany mali v konaní úspech iba čiastočný, a to približne rovnaký, nie je dostatočné.

20. Odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil aj výrok súdu prvej inštancie o poplatkovej povinnosti žalovaného (závislý výrok), keď z tohto výroku nie je zrejmé, prečo súd prvej inštancie výšku súdneho poplatku ráta ako trojnásobok poplatkovej povinnosti a tiež výška poplatkovej povinnosti závisí aj od výroku súdu prvej inštancie, ktorý odvolací súd zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).